

Groene Elan

Huis voor de Provincie, Utrecht

INEBO

Datum
2025/09/24

13401
HuisvoordeProvincie-GroeneElan

Context

Huis voor de Provincie - ligging binnen de Utrechtse landschappen

Een contrastrijk spel van groen en steen

De ligging van het Provinciehuis aan de rand van Utrecht profiteert van de nabijheid van een rijk cultuurhistorisch landschap en hoge natuurwaarden.

Fort de Bilt en de Biltse Grift, samen met de Rijsweerdse Wetering en de Ridderschapsvaart als het ware 'omlijsten' de lappendeken van Rijsweerd-Noord. De kavel van het Provinciehuis is dan ook rijkelijk omzoomd door volgroeid groen, met als bijzonder hoogtepunt Natuurpark Bloeyendaal ten westen van het gebouw.

Het oorspronkelijk ontwerp voor het Provinciehuis is sterk beïnvloed door de bijzondere kwaliteiten van de plek. Waar het landschapsonwerp van West8 zinspeelde op een aaneenschakeling van thematische tuinen vanaf het Natuurpark Bloeyendaal tot en met de Provinciehuis, vormde het gebouw daarentegen een sterk contrast en sneed zichzelf met scherpe lijnen los van het groen.

Een nieuwe groene elan

Nu in 2025, dertig jaar na voltooiing van de bouw, is er veel veranderd. Er is een nieuw gebruiker met een andere rol in de samenleving, en maatschappij-breed een nieuw kijk op ons gebouwde omgeving. Provincie Utrecht wil zijn huisvesting verduurzamen, en zijn voorbeeldfunctie in toekomstgericht denken en doen sterk uitdragen. Het zichtbaar maken van de verduurzaming biedt kansen om in te spelen in de bijzondere kwaliteiten van de plek, om een uitnodigend gebaar aan medewerkers, bezoekers maar ook de natuur te maken.

De in dit boekwerk voorgestelde architectonische aanvulling op het kenmerkend modernistisch gebouwt ontwerp is het resultaat van een open samenwerking tussen Provincie Utrecht, INBO en Piet Grouls, die de gedachtegoed van het oorspronkelijk ontwerp door Van Mourik Vermeulen Architecten vertegenwoordigt.

Context

Huis voor de Provincie - ligging naast Natuurpark Bloeyendael

Context

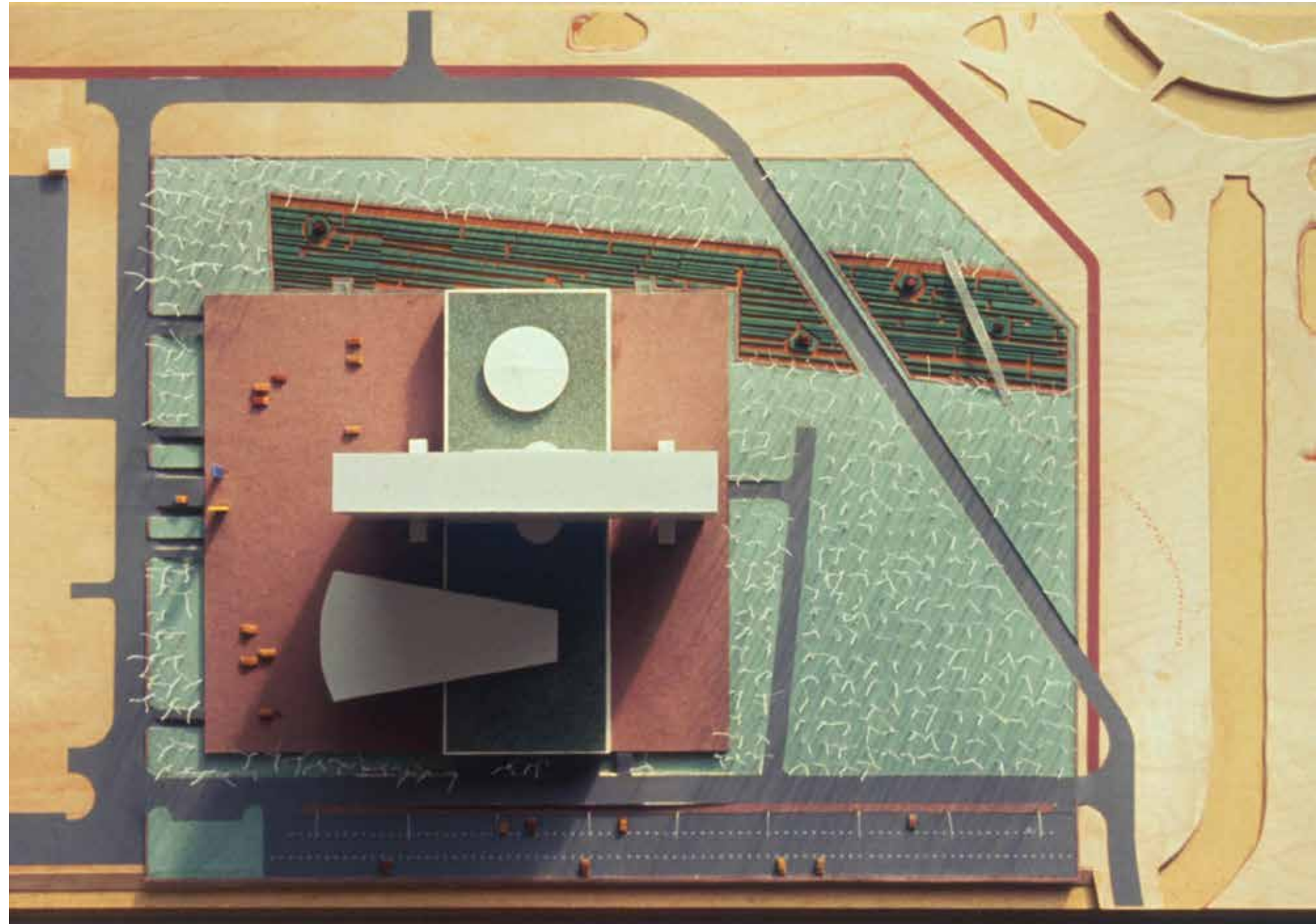
Huis voor de Provincie - tuinontwerp (West 8)

Toelichting tuinontwerp volgens Dirrie de Bruijn:

De tuin van het Provinciehuis in Utrecht Rijsweerd, voorheen hoofdkantoor VSB, grenst aan het ecologisch park Bloeiendaal. Het tuinontwerp bemiddelt in maat en schaal tussen het monumentale gebouw en het parkje. Uitgangspunt van het ontwerp is het ophogen van het kavel, zodat de parkeergarage onder het gebouw een hoge sokkel wordt in een groene ruimte. De groene ruimte is in werkelijkheid een berkenbos over een bloemenrijke kruiden laag. Het grid van de berken biedt tegenwicht aan het grote gebouw en vanuit de omgeving rijst het gebouw op uit de kronen van de bomen.

Als tegenhanger van de altijd bewegende zilverwitte berken is het dek van de parkeergarage bekleed met antracietgrijze tegels met een berkentakmotief. Zo ontstaat een spannend contrast tussen de fossiele en de levende natuur.

Om een alibi voor een wandeling te creëren is in het bos een verdiepte buxustuin aangelegd. Deze 200 meter lange strip bestaat uit een labyrint van buxushagen en rood grint waarin vijf concentraties van rode rotsblokken zijn geplaatst. Een van de wandelpaden van park Bloeiendaal is doorgetrokken naar het berkenbos en voert via een poëtische stalen tuinbrug over de buxustuin. In de brug is een zitbank opgenomen om het geheel goed te kunnen aanschouwen.

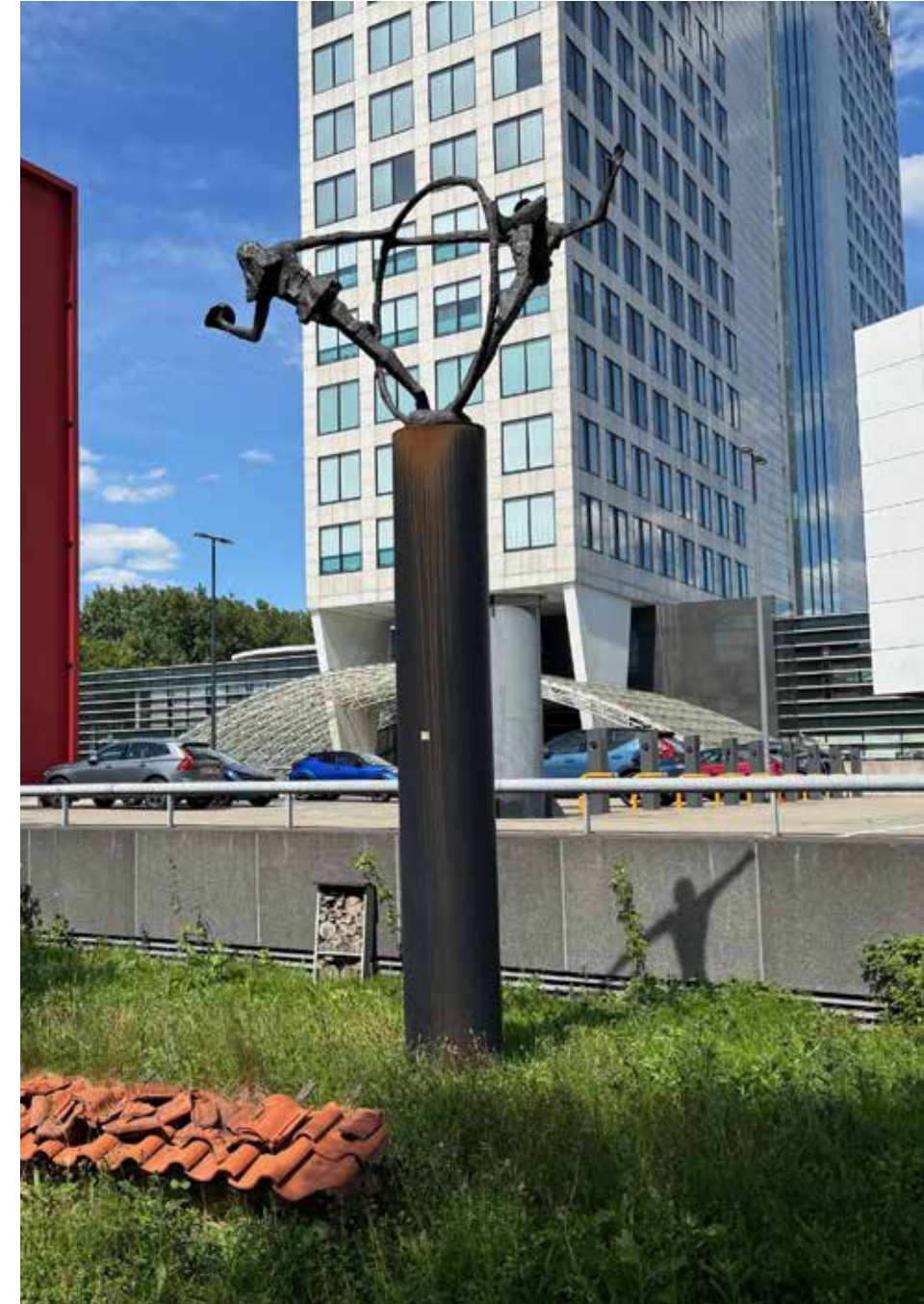
Context

Huis voor de Provincie - tuinontwerp

Context

Huis voor de Provincie - huidige staat van de tuin en omgeving

Context

Aansluiting op de omgeving

De auto domineert.

Het oorspronkelijk ontwerp voor het Provinciehuis - destijds als hoofdkantoor VSB - voorzag in een volledig ondergrondse parkeeroplossing. Door tegenvallende bouwkosten werd een meerlaags ondergrondse garage vervangen door één halfverdiepte laag met daarop aanvullende parkeerplaatsen onoverdekt op het dek. Ogenschijnlijk om de aantal parkeerplaatsen te maximaliseren is er een enorm aantal toe- en afritten gerealiseerd die de hoogteverschillen overbruggen met een aaneenschakeling van hellingbanen die het beeld bij aankomst domineren.

Indien mogelijk - met behoud van afdoende parkeercapaciteit - is er de wens uitgesproken om de aantal toe- en afritten te verminderen, ten gunste van een uitnodigender en rustiger straatbeeld. Het voorliggend concept ontwerp landschappelijke inpassing van het Huis voor de Provincie laat nog het ongewijzigde huidige situatie zien.

Context

Sterke contrast van harde randen gebouwenensemble met omvangrijk en volwassen groen

Spelveld
omvangrijk kavel

Offset
interactie met de tuin

Plateau
harde rand, voetstuk

Context

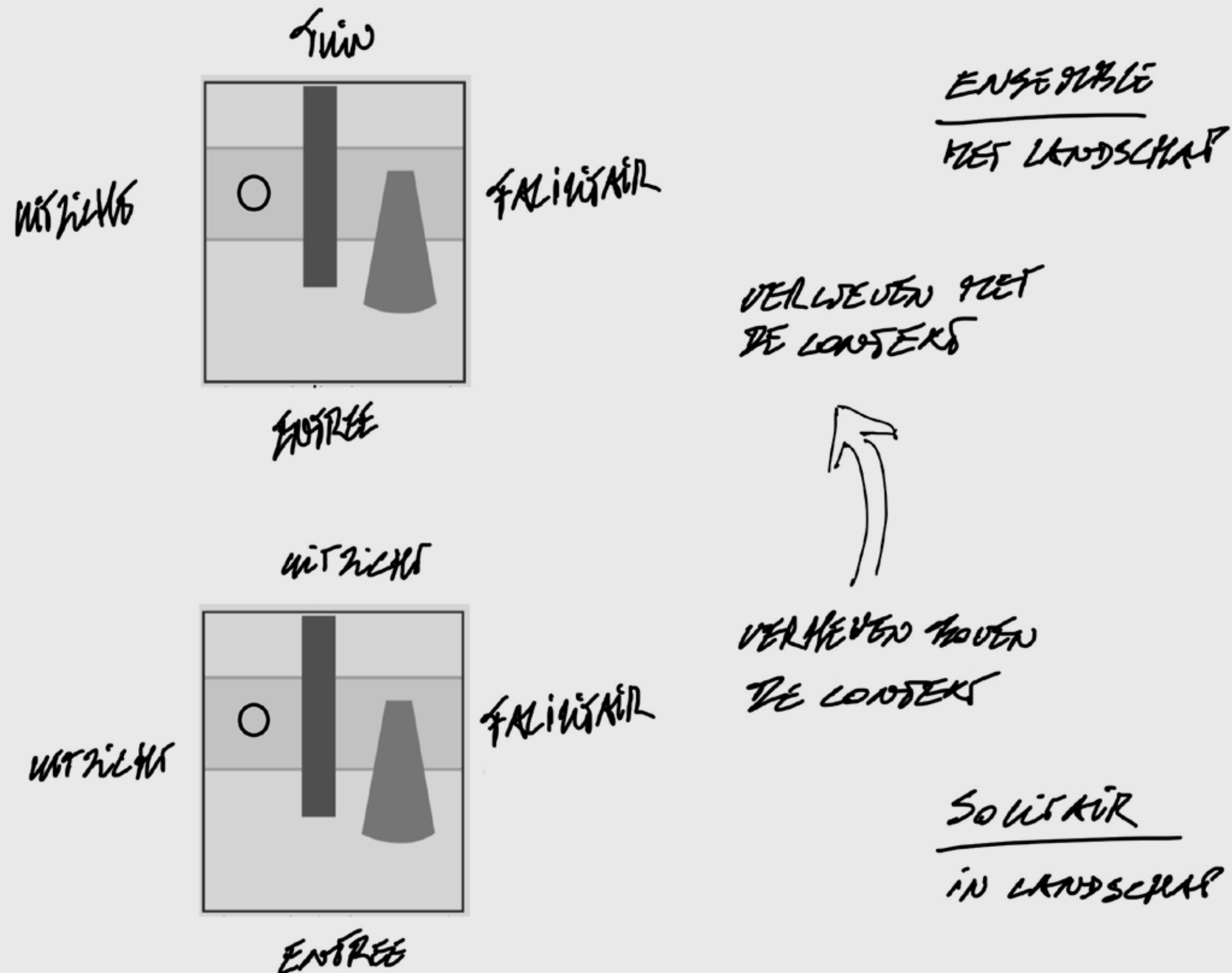
Kansenkaart 'etalage verduurzaming'

Parkeerdek voor
upgrade 'binnenkomen
duurzame energieopwekking

Parkeerdek achter
overgang naar tuin,
gemengde functies

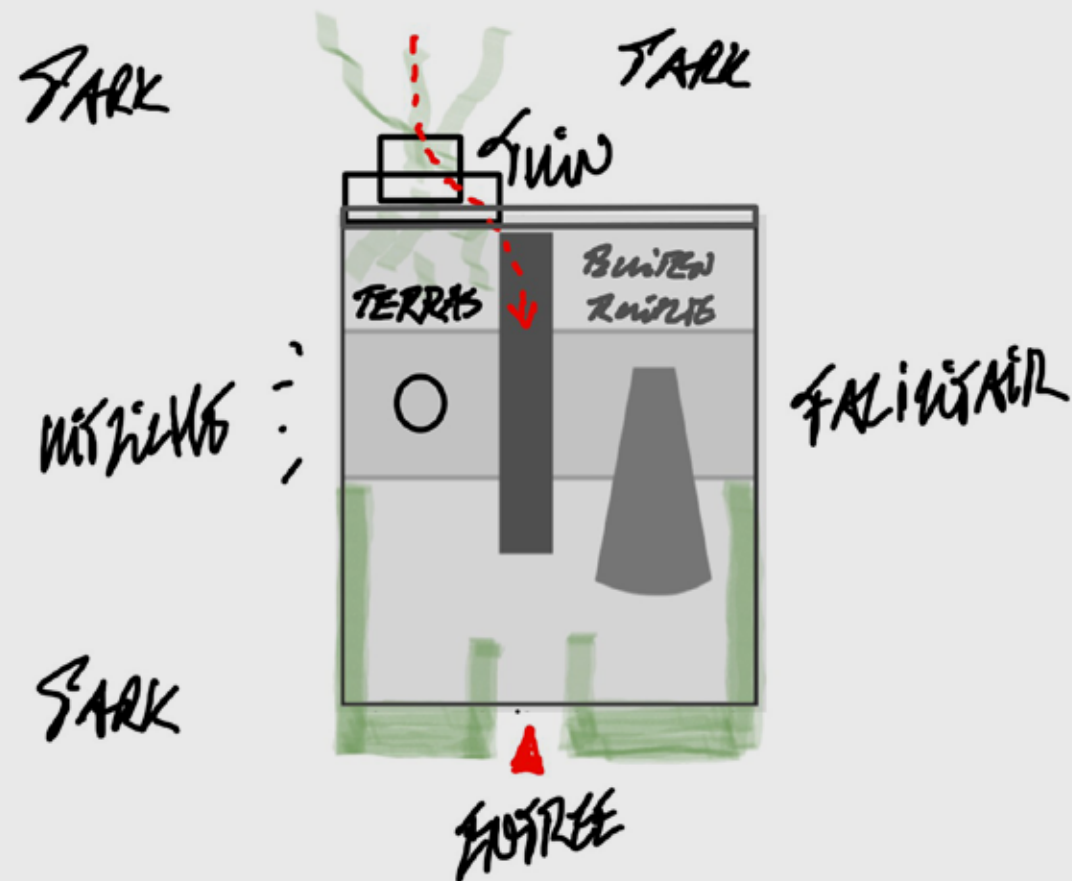
Concept - van een 'fort' naar een 'landhuis'

Transformatie van een solitair eiland naar een veelzijdig ensemble verweven met de context

Concept - oriëntatiespecifieke functie en expressie

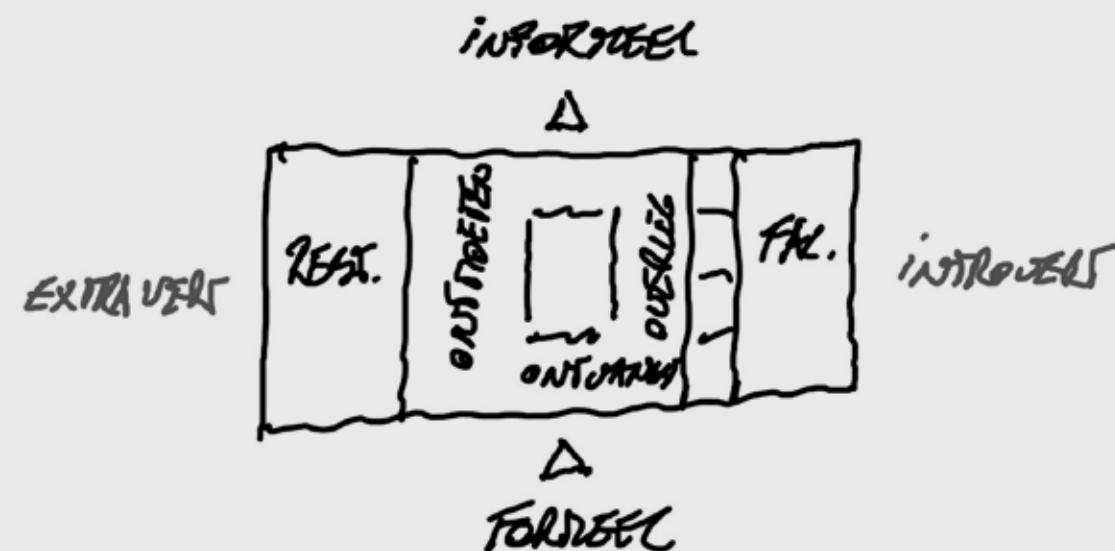
Uitnodigend & interactief vs facilitair & functioneel

- REVISIE EN FYSIEKE RELATIE MET HET PARK
- GEBOUW RICHTING PARK
- PARK RICHTING GEBOUW
- TERRAS ZIJNEN OF HETTEN

- VERHULEN HELLINGSTADEN
- MARKEREN HOOFDENTREE

CONCEPT NATURE INCLUSIEF
VERWEVEN MET CONTEXT

Concept - gelaagd raamwerk

Betekenisvolle ingreep die meerdere doelen dient

Energie

Eigen duurzame energieopwerking ten behoeve van Paris Proof aanpak benodigd.

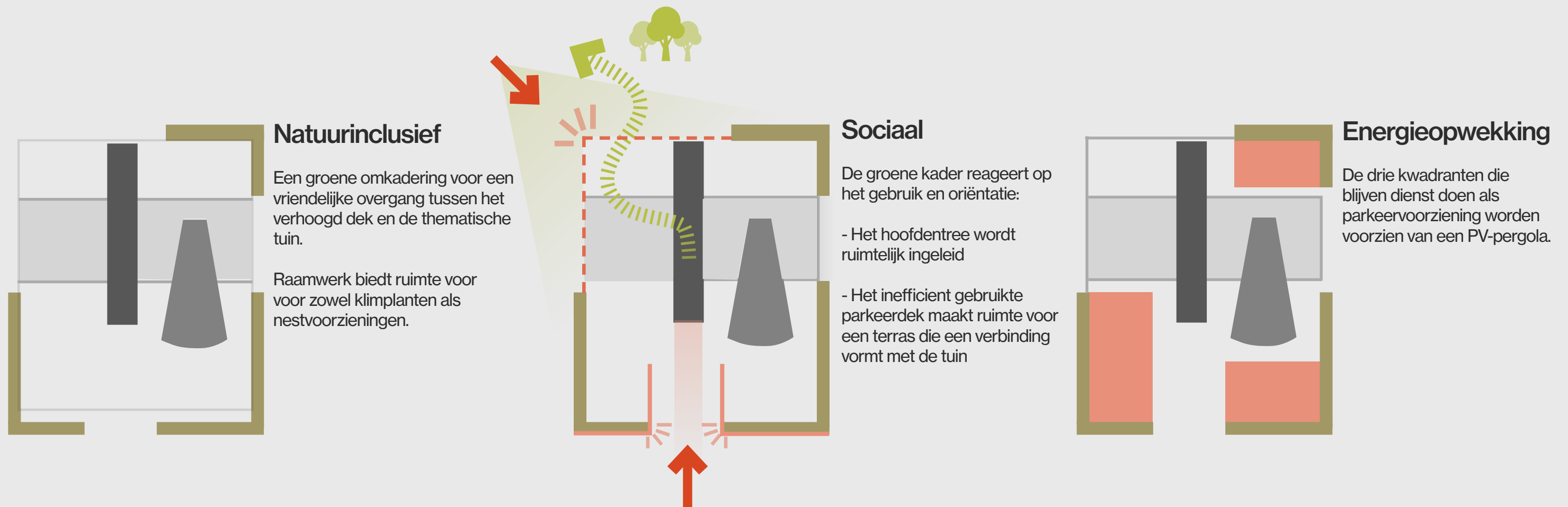
Mensen

Harde uitstraling past niet bij Provincie als gebruiker / gastheer,
Hoofdentree verloren op parkeerplein, interactie met omgeving nihil

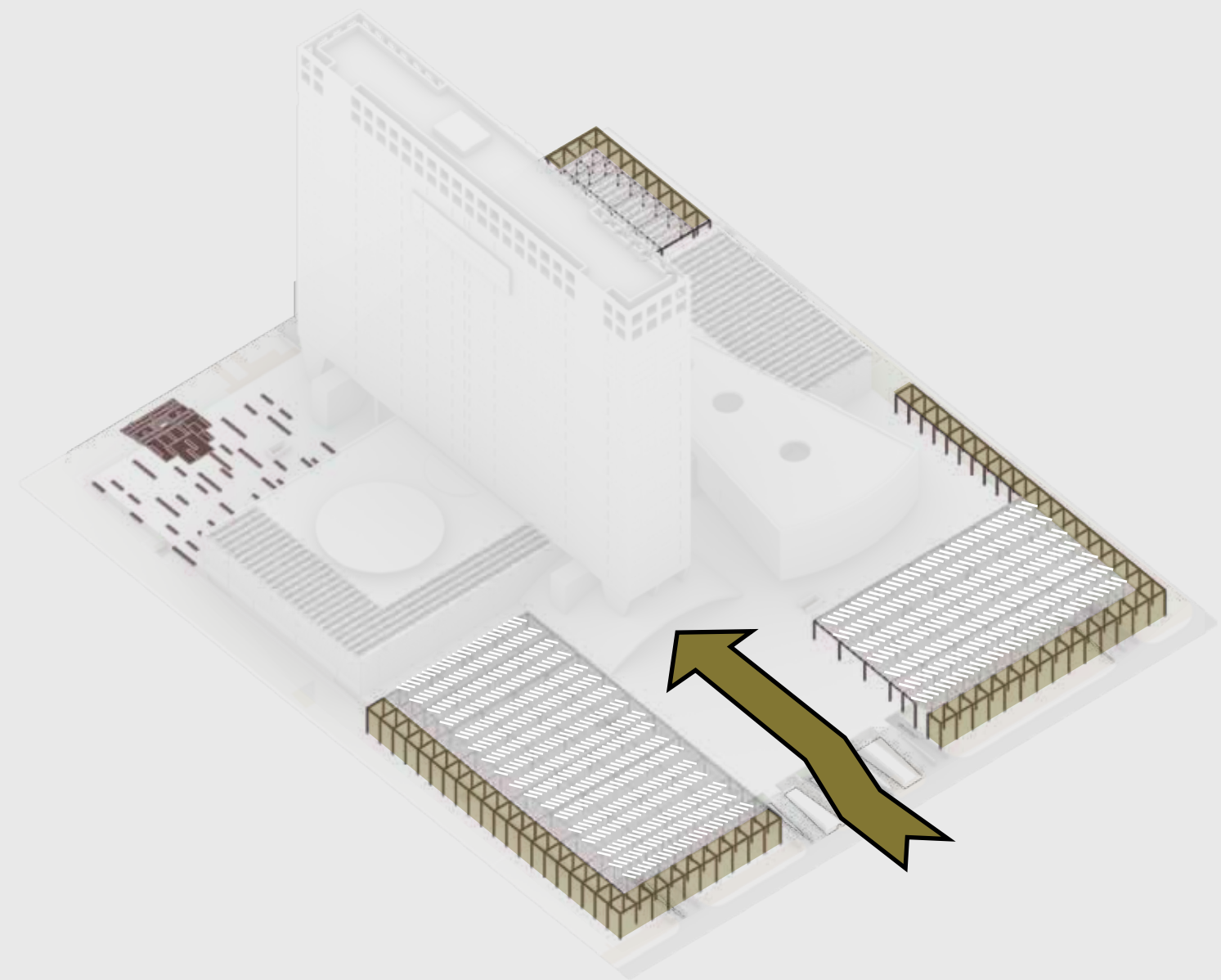
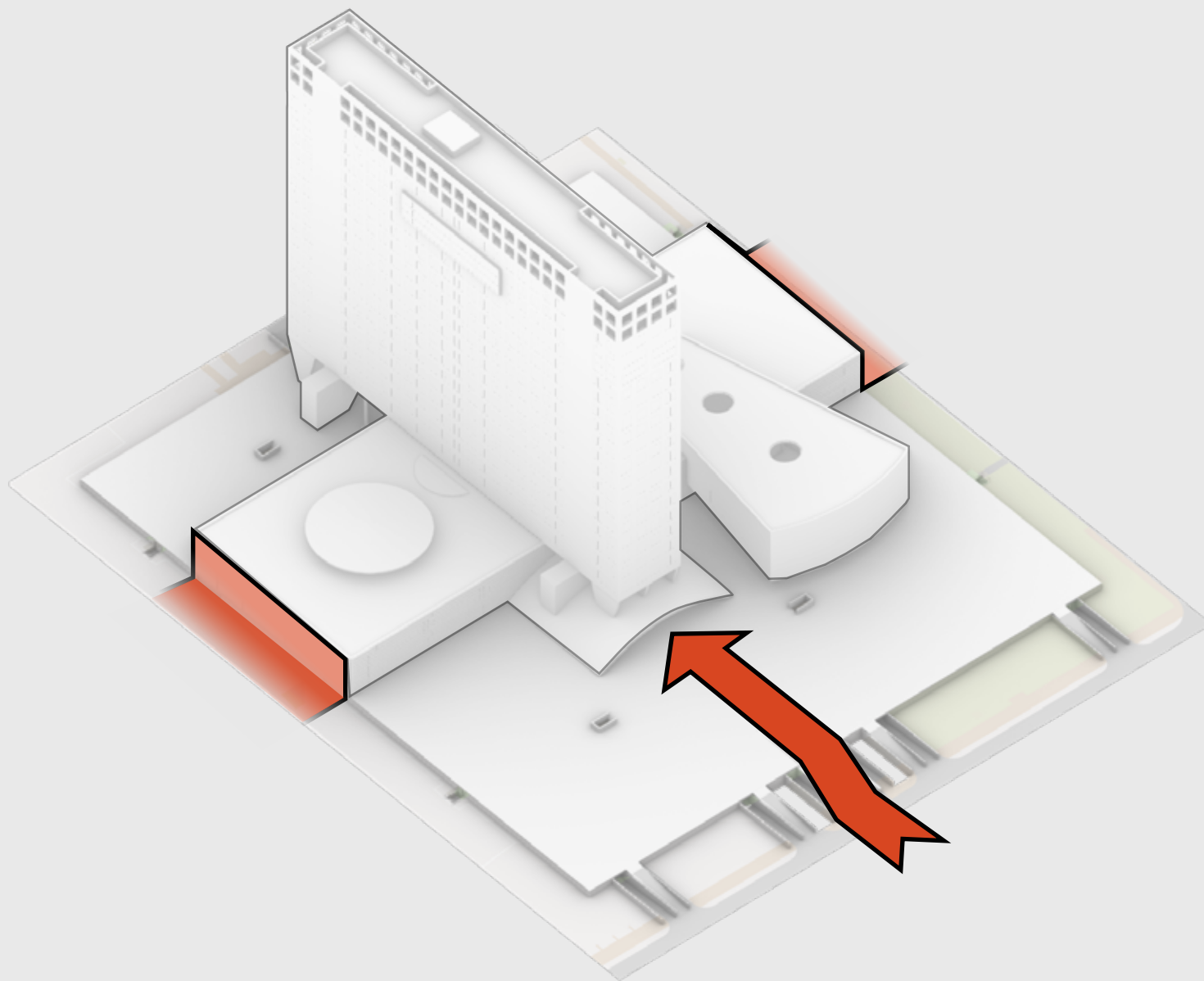
Natuur

Harde overgang gebouw en tuin isoleert gebruikers van vormgegeven groene omgeving
Het gebouw biedt in zijn huidige vorm geen ruimte voor natuur

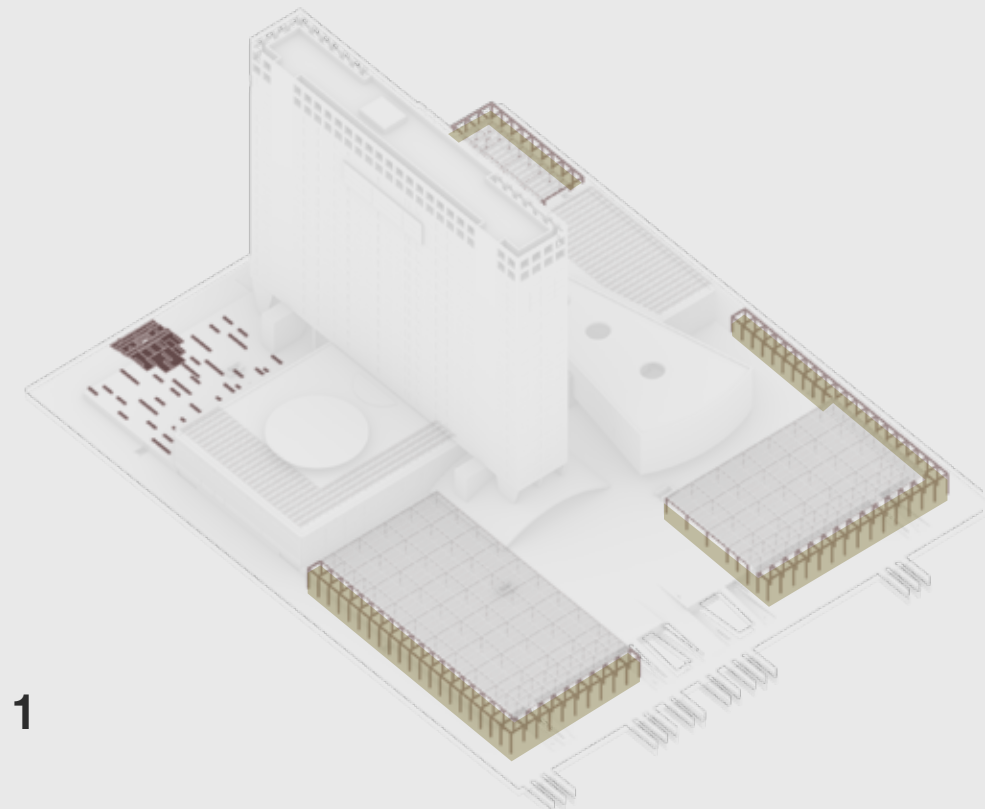
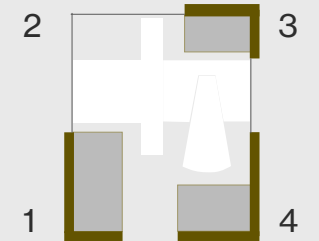
Concept - klimaatbewust identiteit en imago uitdragen

Natuurinclusief raamwerk - adaptief en interactief

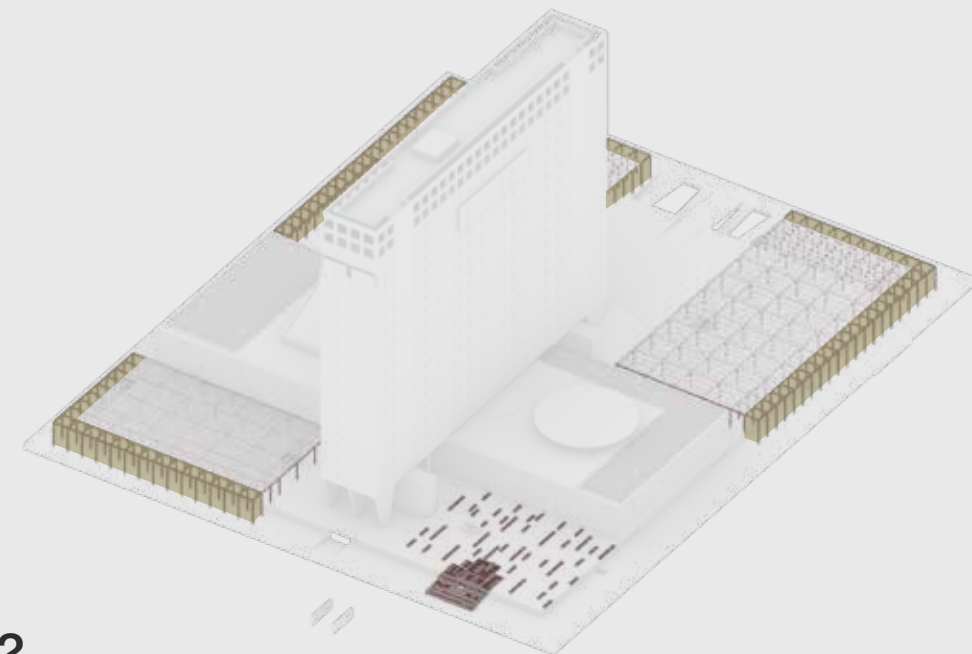

Concept - klimaatbewust identiteit en imago uitdragen

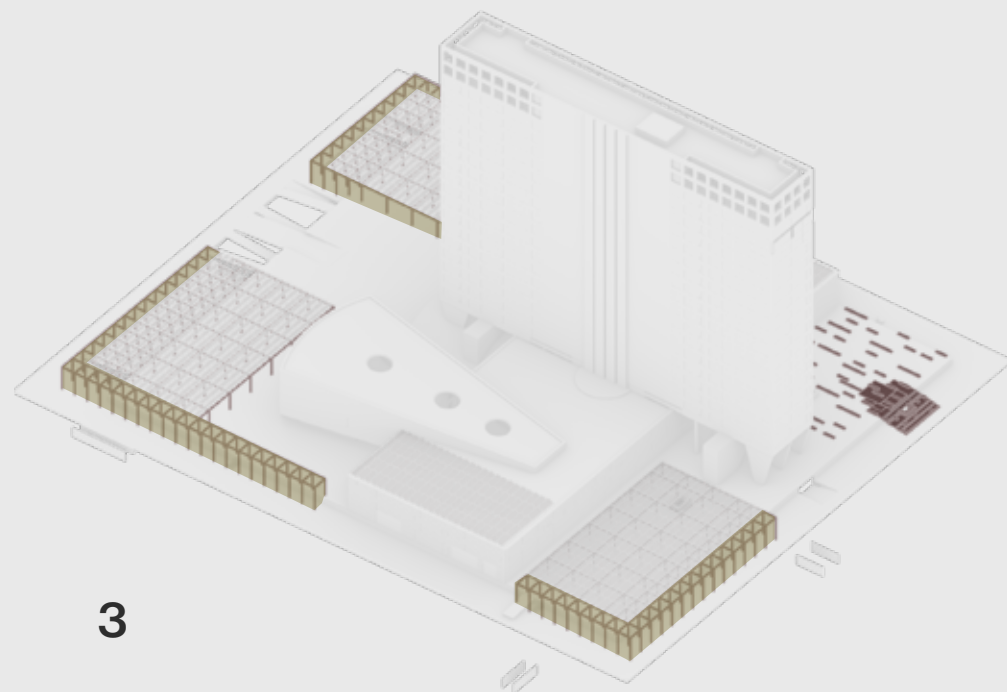
Natuurinclusief raamwerk - adaptief en interactief

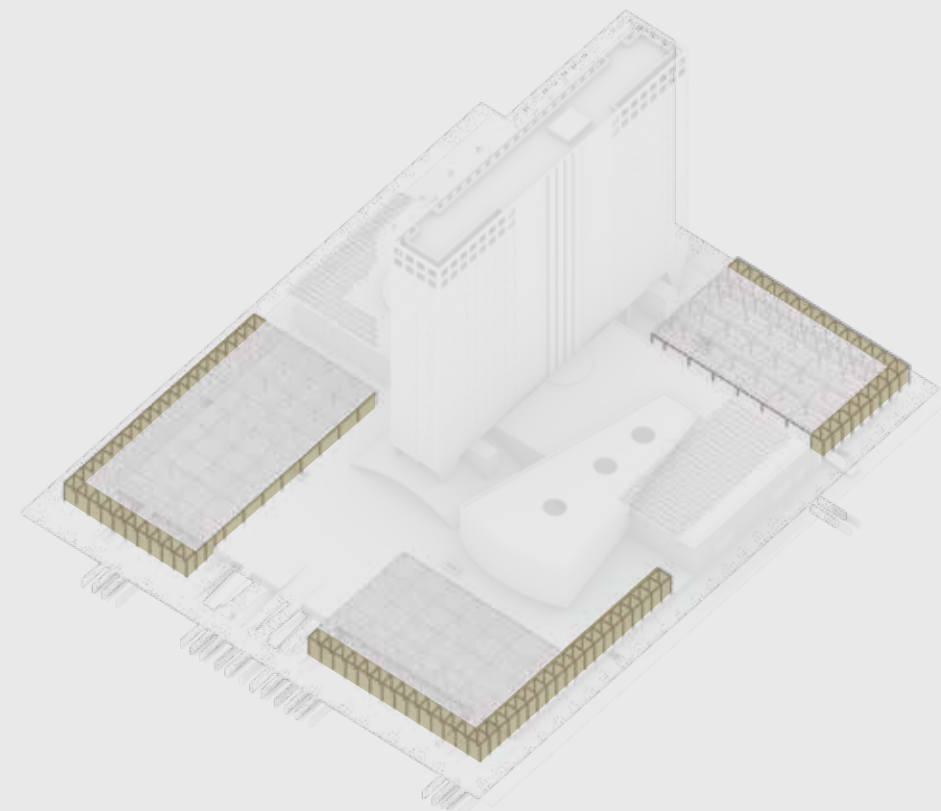
1

2

3

4

Concept

Inpassing in het groen raamerk

Een zorgvuldige inpassing

Om de duurzaamheidsambitie van Provincie Utrecht waar te maken is er een aanzienlijk hoeveelheid PV nodig. Grotendeels wordt de PV opgevangen in de voorgestelde pergolaconstructie bovenop 'de plateau'. Om voldoende PV te plaatsen moeten de randen van het plan opgezocht worden. Dit resulteert in een mogelijk conflict met een aantal bomen die dichtbij de rand staan.

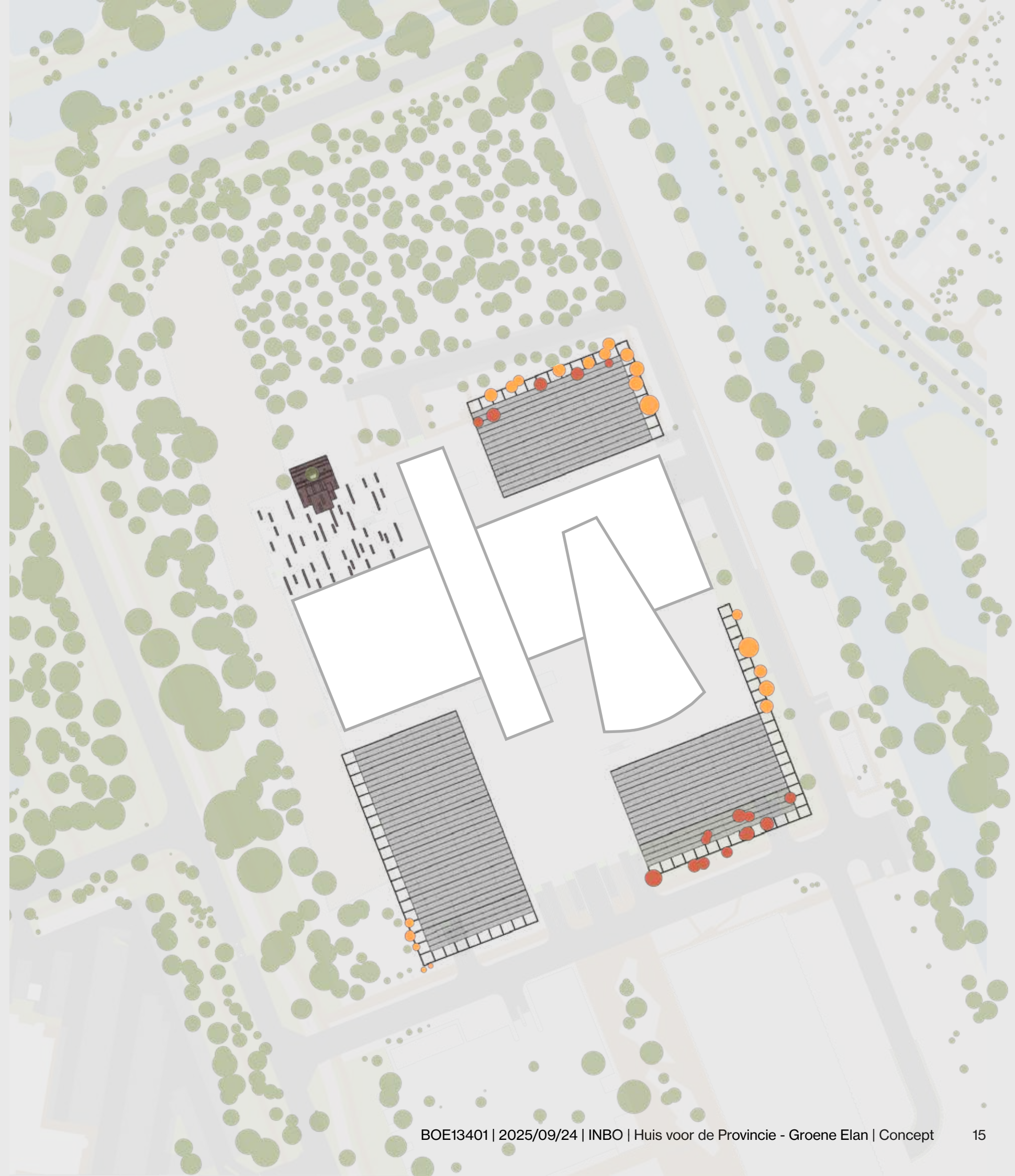
Als uitgangspunt geldt - zoveel mogelijk bomen worden gehandhaafd op hun huidige positie. Waar bomen in of te dicht op de PV staan zal er gekeken worden wat de optimale ingreep is - verplaatsing, of kap & herplant.

Bij verdere uitwerking van het concept zal een bomeninventarisatie uitgevoerd moeten worden, die rekening houdt met de staat van de bomen, of ze in aanmerking kunnen komen om eventueel verplaatst te worden. Onderstaande opgave is indicatief.

 Te behouden bomen

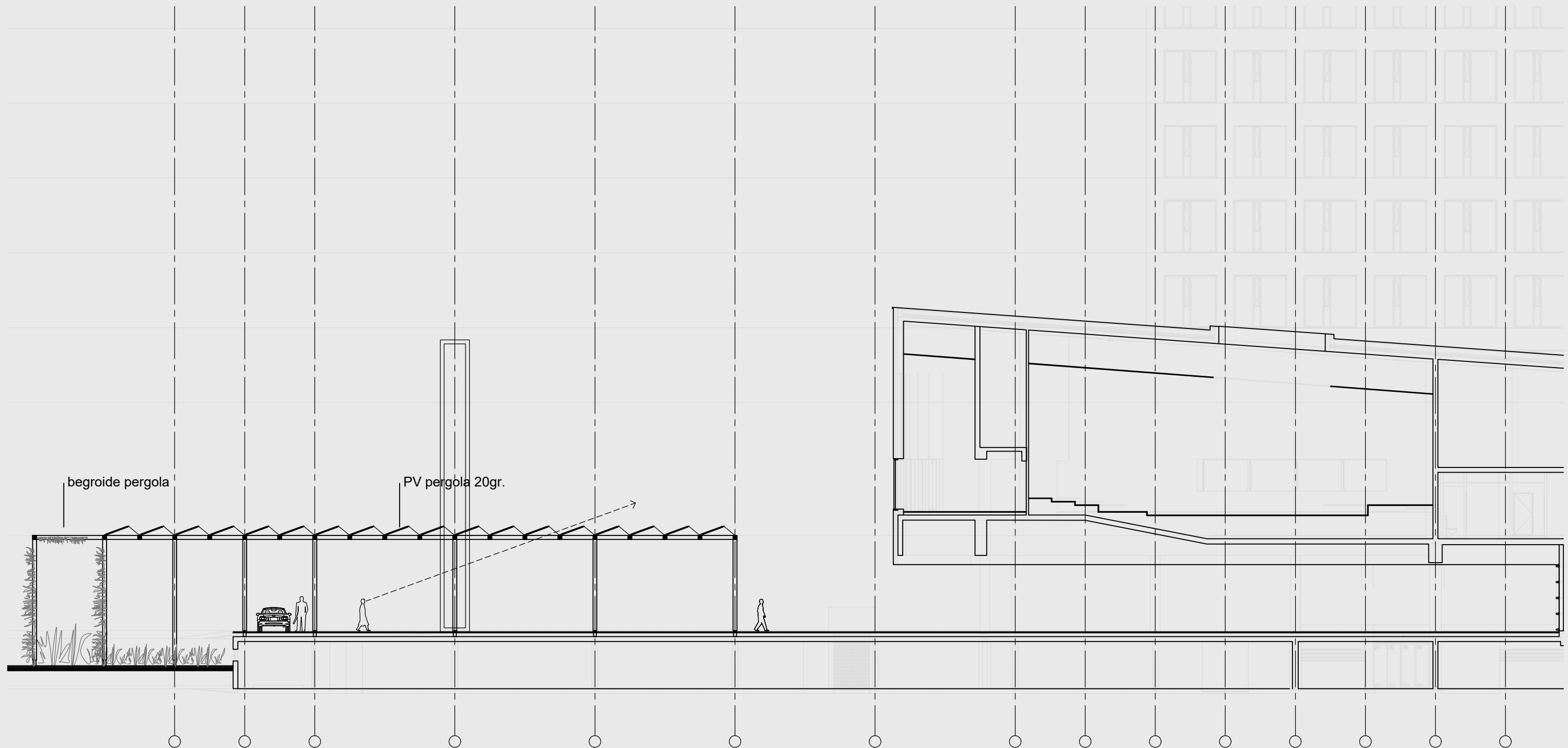
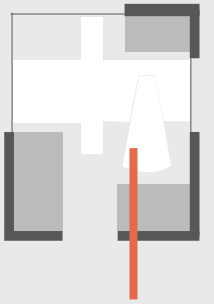
 Te verwijderen of verplaatsen - 16 stuks

 Twijfelgevallen - 21 stuks

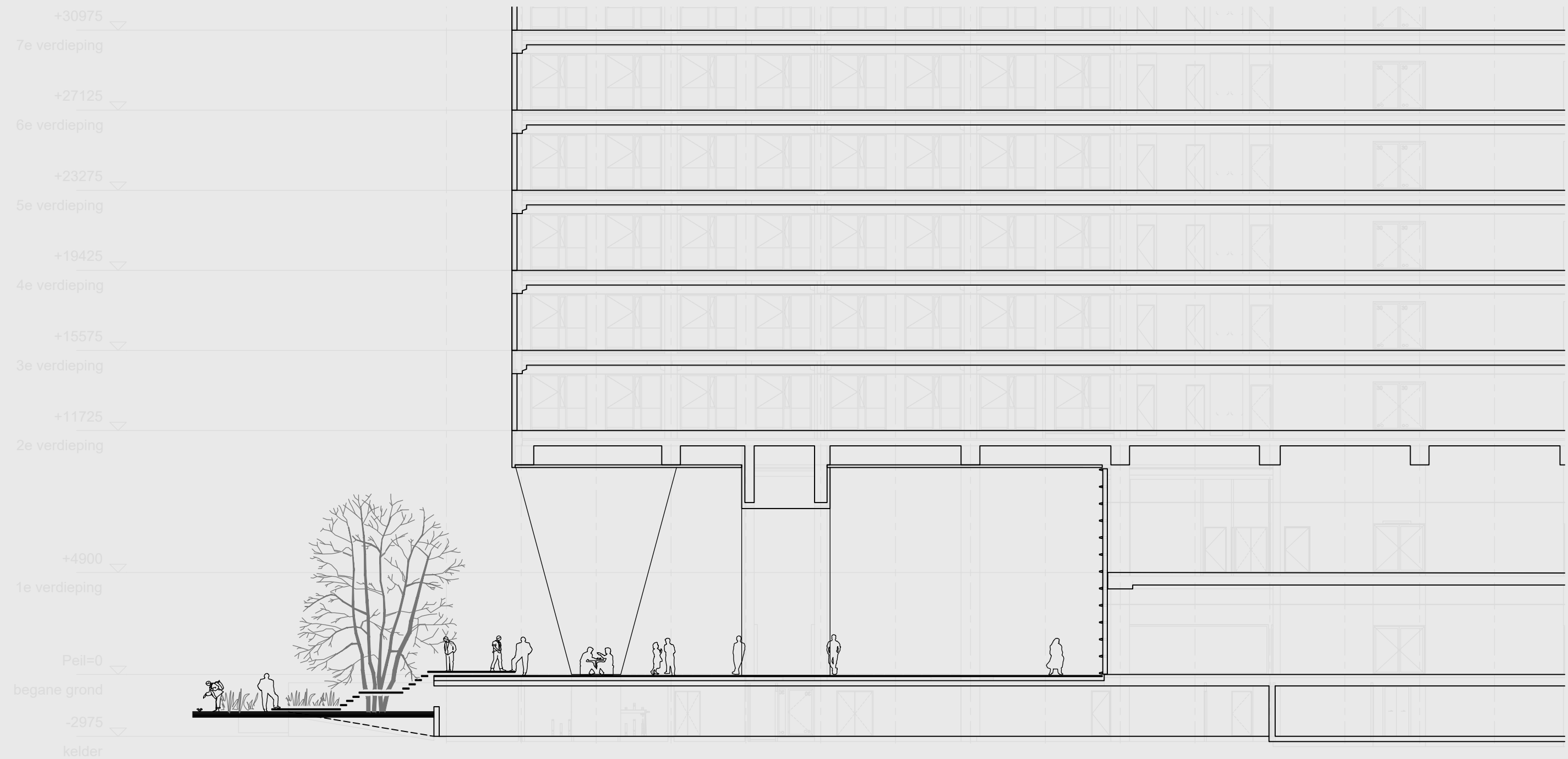
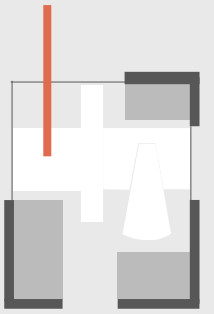
Concept - gelaagd raamwerk

Veelzijdig betekenisvol - sociaal, natuurlijk & energetisch

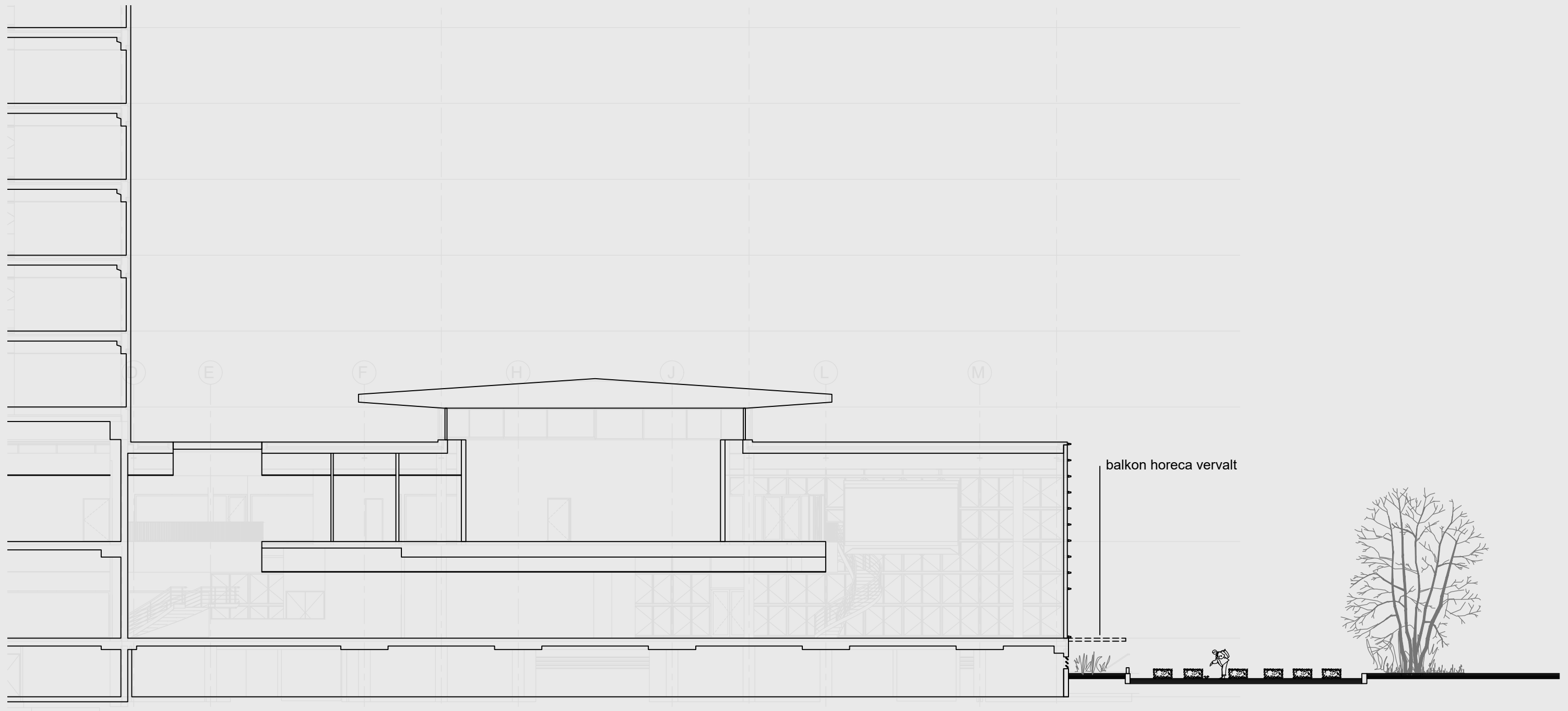
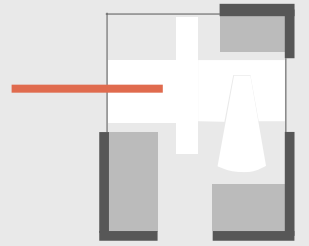
Concept - gelaagd raamwerk

Veelzijdig betekenisvol - sociaal, natuurlijk & energetisch

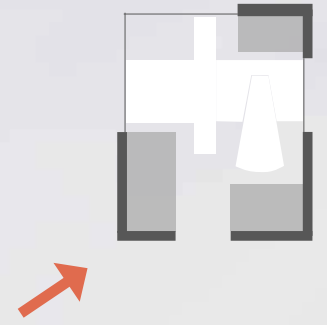
Concept - gelaagd raamwerk

Natuurinclusief en mensgericht

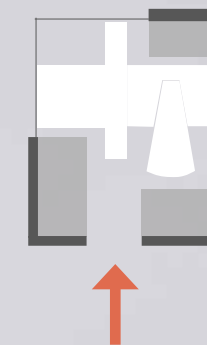
Concept - gelaagd raamwerk

Impressie aankomst

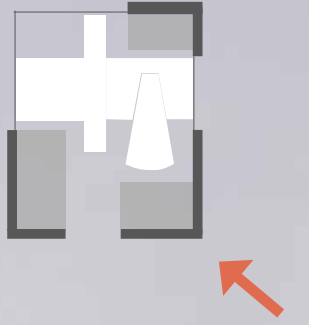
Concept - gelaagd raamwerk

Impressie hoofdentree

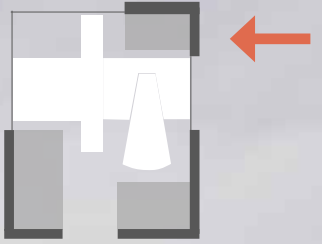

Concept - gelaagd raamwerk

Impressie oosthoek

Concept - gelaagd raamwerk
Impressie rand aan park (oostzijde)

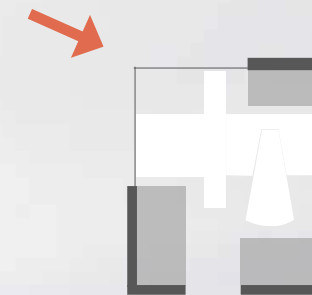

Concept - gelaagd raamwerk

Impressie rand aan park (noordzijde)

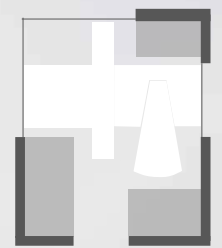

Concept - gelaagd raamwerk
Impressie rand aan park (noordzijde)

Concept - gelaagd raamwerk

Impressie aan park (noordzijde)

Concept - gelaagd raamwerk
Impressie westzijde aan tuin

Concept - gelaagd raamwerk
Impressie

Terras
zoekgebied hoogwaardig buitenruimte aan het tuin

Concept - gelaagd raamwerk

Impressie

Concept - gelaagd raamwerk
Impressie

Terras
zoekgebied buitenruimte

Concept - gelaagd raamwerk
Impressie

Terras
| zoekgebied buitenruimte

Inspiratie interactie

MFO Park, Zürich - groen raamwerk op stedenbouwkundig schaalniveau

Inspiratie interactie

MFO Park, Zürich - verblijfskwaliteit in een stedelijk groen raamwerk

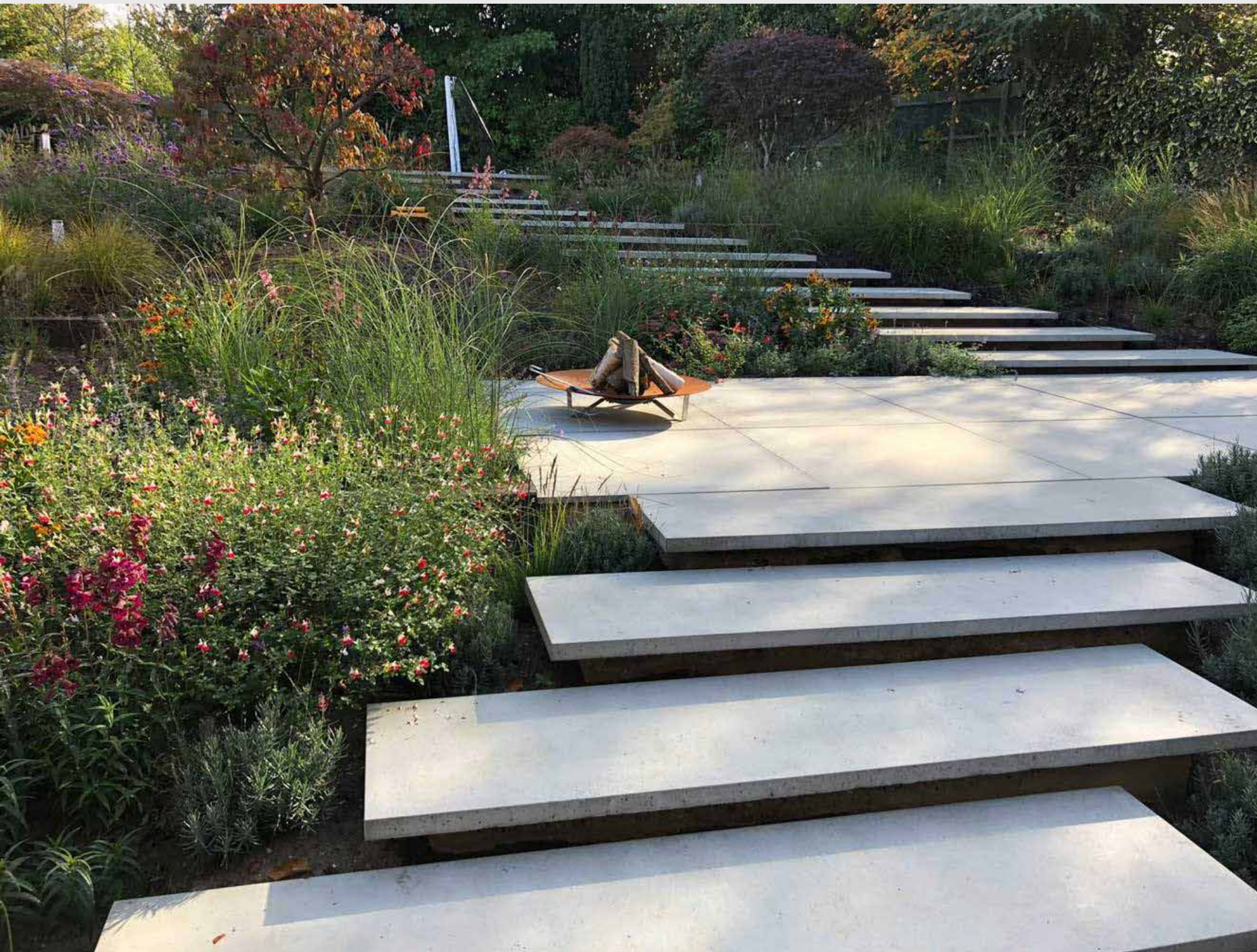
Inspiratie interactie

MFO Park, Zürich - recreatieve route

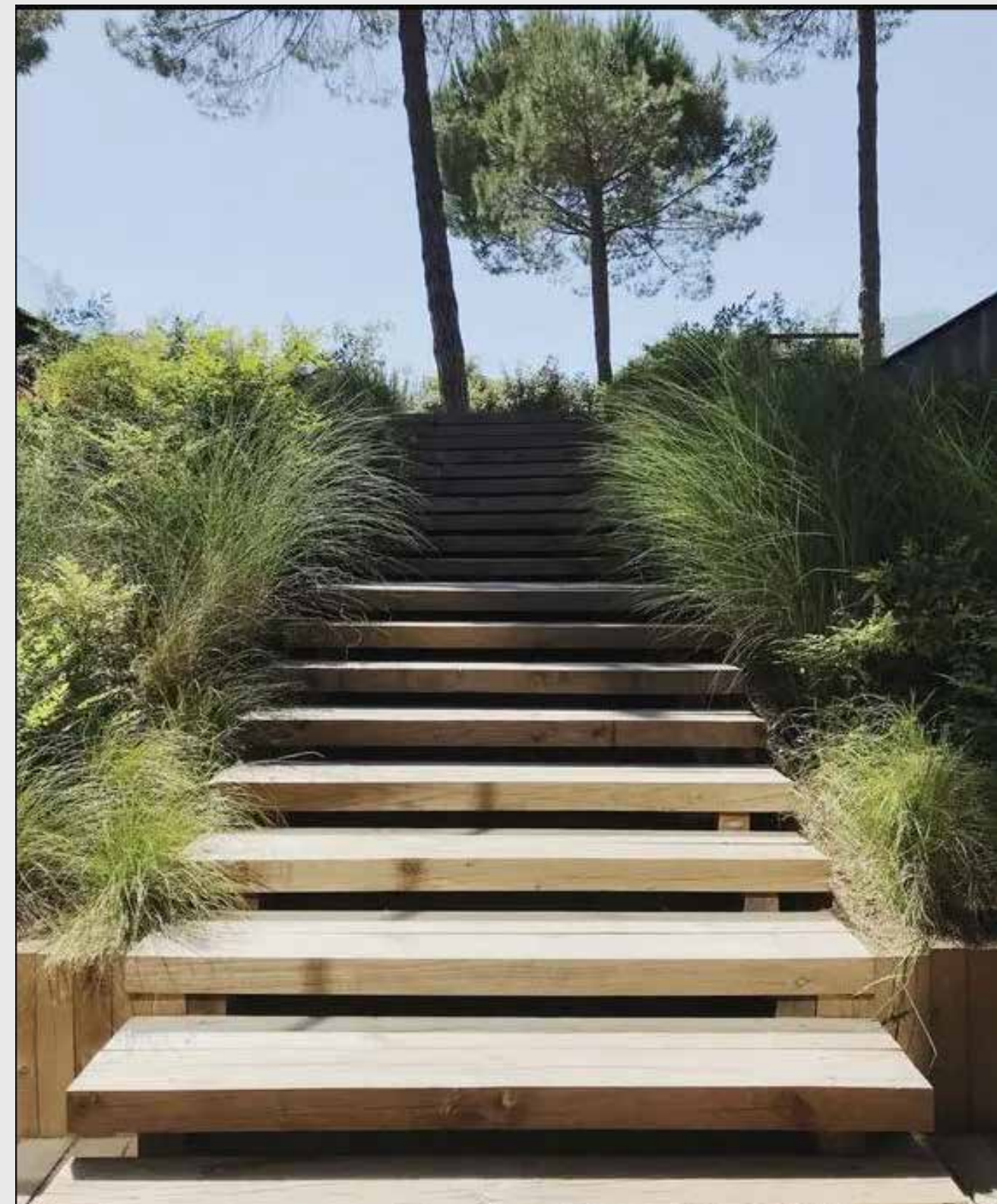
Inspiratie interactie

Zwevend trap tussen terras en tuin

Inspiratie interactie

Zwevend trap tussen terras en tuin

Circulaire overkapping

Hernieuwbaar energieopwekking binnen een hernieuwbaar raamwerk

Contact

Kevin Battarbee
Kevin.Battarbee@inbo.com